

Til Folketingets Europaudvalg

Ang: Handelsaftalen CETA mellem EU og Canada, notat om hvorvidt der er tale om suverænitetsafgivelse i grundlovens forstand

Hermed fremsendes et notat om hvorledes Folketinget bør behandle CETA-aftalen mellem EU og Canada.

TTIP-netværket, en kreds af danske NGO'er, har spurgt advokat Georg Lett om aftalen med Canada vil føre til suverænitetsafgivelse, og konklusionen i hans notat er klar. De "særdomsstole" (kaldet ISDS), som investorer kan bruge til at udfordre politiske beslutninger i EU eller i Danmark, og som man finder både i CETA-aftalen og i TTIP, fører til suverænitetsafgivelse.

Det betyder, at CETA-aftalen skal behandles i Folketinget efter grundlovens paragraf 20, som kræver 5/6 flertal eller godkendelse ved en folkeafstemning.

ISDS har gennem en årrække vist sig at være en alvorlig hindring for gennemførelse af f.eks. miljøpolitik i de lande, som er omfattet af den slags aftaler. Et aktuelt eksempel er den sag det Canadiske selskab TransCanada i juni har anlagt mod USA under den nordamerikanske handelsaftale NAFTA. Her kræver TransCanada en erstatning på 15. mia. USD, da USA sagde nej til rørledningen Keystone XL, der skulle transportere råolie udvundet af tjæresand til Golfkysten i USA.

Amerikanske og canadiske virksomheder er i dag erfarne brugere af sagsanlæg. Derfor er TTIP- og CETA-aftalerne så afgørende. TTIP-netværket har fulgt Folketingets behandling af handelsaftaler i de senere år, og har konstateret, at sager ofte hastebehandles eller behandles overfladisk. Det må ifølge netværket ikke blive tilfældet med de to store aftaler, der nu står for døren, TTIP og CETA. Konklusionen i notatet må derfor tages meget alvorligt af de politiske beslutningstagere.

Med venlig hilsen

Jan Søndergård (Greenpeace)

Kenneth Haar (Corporate Europe Observatory)